

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/86/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122202891
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:3122202891.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, v právnej veci oprávneného: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, prechodne bytom A. XXXX/XX, D., zastúpený: IK Advisory s. r. o., so sídlom Jakubovo nám. 19, 811 09 Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 380 331, zastúpený procesnou opatrovníčkou: A. E. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXXX/XX, D., proti povinnému: F. G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XX, I., zastúpenému: JUDr. Marta Rybárová, advokátka, so sídlom Jilemnického 2, Trenčín, o zvýšení výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľa a povinného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 27Pc/9/2022-174 zo dňa 27. septembra 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Trenčín e. k. 27Pc/9/2022-174 zo dňa 27. septembra 2024 **z r u š u j e** a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Uznesenie Okresného súdu Trenčín e. k. 27Pc/9/2022-61 zo dňa 19. januára 2023 **z r u š u j e**.

o d ô v o d n e n i e:

I. Súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Otec F. G. B., nar. XX.XX.XXXX, je povinný platiť pre plnoletého syna A. B., nar. XX.XX.XXXX, zvýšené výživné vo výške 350 eur mesačne a to vopred, s účinnosťou od 02.05.2022, ktoré je otec povinný platiť tak, že sumu 200 eur ako bežné výživné je povinný platiť do 15. dňa v mesiaci na bankový účet navrhovateľa č. J. XXXX XXXX XXXX XXXXXXXXXX a sumu 150 eur určenú na tvorbu úspor navrhovateľa A. B. je povinný platiť do 15. dňa v mesiaci na bankový účet navrhovateľa č. J. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 18Pc/18/2019 zo dňa 05.03.2020, právoplatný dňa 23.10.2020.

II. Dĺžnú sumu na tvorbu úspor za obdobie od 02.05.2022 do 30.09.2024 v celkovej sume 4.345 eur je otec povinný zaplatiť na účet navrhovateľa č. J. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v pravidelných mesačných splátkach vo výške 100 eur, spolu s výživným určeným na tvorbu úspor, pod hrozbou straty výhody splácania v splátkach v prípade omeškania čo i len s jednou splátkou.

III. Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľa zamietá.

IV. Žiadnemu z účastníkov súd nárok na náhradu trov konania nepriznáva.“

2. Okresný súd uznesením sp. zn. 27Pc/9/2022 zo dňa 19.01.2023 ustanovil navrhovateľovi procesnú opatrovníčku. Navrhovateľ navrhol osobu blízku, ktorá by hájila záujmy navrhovateľa v tomto konaní, preto okresný súd v záujme rýchlosti a hospodárnosti konania a predovšetkým v záujme navrhovateľa ustanovil za opatrovníka sesternicu navrhovateľa A. E. C., nakoľko práve v jej domácnosti sa navrhovateľ zdržiava. Procesná opatrovníčka vyjadrila súhlas s týmto ustanovením. Okresný súd neustanovil

za procesného opatrovníka otca navrhovateľa, nakoľko v tom konaní dochádza ku kolízii záujmov navrhovateľa ako osoby oprávnenej z výživného a jeho otca ako osoby povinnej platiť výživné.

3. Okresný súd uznesením sp. zn. 27Pc/9/2022 zo dňa 17.01.2024 návrh otca navrhovateľa na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 6Ps/3/2022 zamietol, nakoľko ustanovením procesnej opatrovníčky navrhovateľovi, súd odstránil procesný nedostatok konania spočívajúci v prípadnej procesnej nespôsobilosti navrhovateľa tým, že v konaní ustanovil navrhovateľovi procesnú opatrovníčku, preto súd nevezhladol dôvod na prerušenie konania do skončenia iného konania, ktoré prebieha na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 6Ps/3/2022, v ktorom sa rieši obmedzenie spôsobilosti navrhovateľa na právne úkony.

4. Procesná opatrovníčka sa podaním zo dňa 14.02.2023 vyjadrila, že s podaným návrhom navrhovateľa súhlasí tak, ako bol doručený súdu. V podaní zo dňa 27.03.2024 ďalej uviedla, že súhlasí s uznanou sumou 200 Eur mesačne na výživné na úspory navrhovateľa.

5. Navrhovateľ ako osoba oprávnená z vyživovacej povinnosti je plnoletým dieťaťom povinného. Vyživovacia povinnosť otca ako povinného voči navrhovateľovi ako oprávnenému z výživného bola určená rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 18Pc/18/2019 zo dňa 05.03.2020, právoplatným dňa 23.10.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín, č. k. 6CoP/23/2020 mesačne sumou 200 Eur, vždy k 15. dňu v mesiaci.

6. Okresný súd uviedol, že v prípade navrhovateľa ide o osobu zdravotne ťažko postihnutú, ktorá nie je schopná sama sa živiť. „Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 02.12.2021 mu bol priznaný invalidný dôchodok, ktorý predstavuje výšku 370,80 eur mesačne. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 07.12.2023 bol invalidný dôchodok navrhovateľa zvýšený na 475,20 eur mesačne. O navrhovateľa sa starala matka, ktorá dňa 16.01.2022 zomrela. Z výpisu z bankového účtu navrhovateľa vedeného v G. D. súd zistil, že ku dňu 31.12.2021 bol zostatok na tomto účte v sume 167,18 eur. Z posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín zo dňa 29.01.2009, ako aj z oznámenia o opätovnom posúdení zdravotného stavu z 27.07.2012 a následne z 30.07.2014 súd zistil, že navrhovateľ sa považuje za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby v V. stupni podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách. Z lekárskeho posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín z 17.07.2014, vypracovaného na účely § 11 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, súd zistil, že navrhovateľ trpí DMO s mentálnou retardáciou stredného stupňa s IQ 44. Z vyčíslenia predloženého procesnou opatrovníčkou súd zistil, že mesačné výdavky navrhovateľa sú cca vo výške 675 eur mesačne.“

7. Z výpisu z LV č. XX pre k. ú. C., obec C. - K., okres: Bánovce nad Bebravou vyplýva, že navrhovateľ je spoluvlastníkom rodinného domu súp. č. XXX a príslušných pozemkov v podiele 7/8 k celku, pričom povinný je spoluvlastníkom týchto nehnuteľností v podiele 1/8 k celku. Obaja účastníci konania sú tiež podielovými spoluvlastníkmi bytu č. XX vo vchode č. XX na X. poschodí bytového domu súp. č. XXXX v I., každý v podiele 1/2 k celku, ako vyplýva z výpisu z LV č. XXXX pre kat. úz., obec a okres I.. Navrhovateľ je zároveň výlučným vlastníkom poľnohospodárskej pôdy v kat. ú. C., a to parc. č. 1092/1 o výmere 413 m², druh pozemku: orná pôda a parc. č. 1092/3 o výmere 118 m², druh pozemku: orná pôda.

8. Z uznesenia okresného súdu sp. zn. 12D/222/2022 zo dňa 11.07.2023 v dedičskej veci po neb. poručiťelke L. B. (matke navrhovateľa), okresný súd zistil, že pre účely dedičského konania bol podiel navrhovateľa 1/2 k celku na byte č. XX vo vchode č. XX na X. poschodí bytového domu súp. č. XXXX v I. ohodnotený na sumu 55.000 Eur, nehnuteľnosti v C., t.j. rodinný dom a príslušné pozemky boli ocenené na hodnotu 79.000 Eur vo veľkosti podielu, ktorý pripadol navrhovateľovi po poručiťelke.

9. Okresný súd z ponuky inzerátov na webstránke nehnuteľnosti.sk, ktoré vyhľadal zistil, že ceny rodinných domov v okolí obce C. - K. sa pohybujú v rozpätí od 72.000 Eur do 110.000 Eur pri starších domoch a v rozpätí od 130.000 Eur do 160.000 Eur pri väčších prerobených domoch.

10. Medzi povinným a rodinou procesnej opatrovníčky, ktorá po smrti matky navrhovateľa zabezpečuje starostlivosť o navrhovateľa vo svojej domácnosti, panujú napäté vzťahy, ako vyplynulo zo záznamu o podaní oznámenia z 30.01.2022 povinným na Obvodnom oddelení PZ v Bánovciach nad Bebravou. Povinný viní rodinu alebo matku navrhovateľa z bránenia stretávať sa s navrhovateľom.

11. Okresný súd s poukazom na § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, § 77 ods. 1 Zákona o rodine, § 67 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 68 CSP, § 69 CSP, § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a vykonané dokazovanie rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku jeho rozhodnutia.

12. V prvom rade okresný súd uviedol, že počas konania bola zo strany povinného vznesená námietka procesnej nespôsobilosti navrhovateľa, vystupovať a konať v konaní samostatne, ako aj udeliť plnú moc advokátovi na zastupovanie v konaní. Každý môže pred súdom samostatne konať v rozsahu, v akom má

spôsobilosť na právne úkony (§ 67 CSP). Ustanovenie § 68 CSP upravuje procesné situácie, keď fyzická osoba nemá procesnú spôsobilosť v plnom rozsahu, a normatívne ju rieši konaním prostredníctvom zákonného zástupcu podľa hmotného práva alebo procesného opatrovníka. Zákonný zástupca alebo procesný opatrovník koná za fyzickú osobu len v rozsahu, v akom nemá spôsobilosť samostatne konať pred súdom. V prípade nedostatku procesnej spôsobilosti sa preferuje zastúpenie zákonným zástupcom a iba v prípade, ak fyzická osoba zákonného zástupcu nemá, prípadne ak z rôznych dôvodov podľa hmotného práva zákonný zástupca za fyzickú osobu konať nemôže alebo ak síce konať môže, no nevyvíja dostatočnú procesnú aktivitu na ochranu procesných práv fyzickej osoby, ktorú zastupuje, súd ustanoví procesného opatrovníka na zastupovanie procesných práv a záujmov fyzickej osoby s nedostatkom procesnej spôsobilosti. Ak do konania vstúpi zákonný zástupca alebo procesný opatrovník počas plynutia lehoty na vykonanie procesného úkonu, lehota na jeho vykonanie začína plynúť odo dňa, keď do konania vstúpi.

13. Súd prvej inštancie, viazaný názorom nadriadeného súdu v uznesení sp.zn. 6CoP/38/2022 zo dňa 26.10.2022, preto postupoval tak, že navrhovateľovi ustanovil procesnú opatrovníčku, ktorá v konaní vystupovala a konala v jeho mene. „Procesná opatrovníčka neudelila plnú moc advokátovi na zastupovanie v konaní, preto súd ďalej už s právnym zástupcom navrhovateľa nekonal a konal výlučne s procesnou opatrovníčkou ustanovenou súdom. Procesná opatrovníčka vyjadrila súhlas s návrhom spísaným právnym zástupcom navrhovateľa tak, ako bol doručený súdu, preto má súd za to, že týmto boli zhojené pochybnosti o spôsobilosti navrhovateľa podať takýto návrh a vystupovať v konaní. Navyiac do času rozhodnutia súdu vo veci samej navrhovateľ nebol obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, toto konanie stále prebieha na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou.“

14. Okresný súd mal preukázané, že návrh oprávneného je čiastočne dôvodný. Oprávnený je plnoletým dieťaťom povinného, ktorý s ním v súčasnosti nežije v spoločnej domácnosti. Rozsudkom okresného súdu sp. zn.18Pc/18/2019 bola určená vyživovacia povinnosť otca ako povinného voči navrhovateľovi ako oprávnenému, a to z dôvodu, že oprávnený je zdravotne ťažko postihnutý a nie je schopný sa sám živiť. O navrhovateľa sa starala matka, ktorá dňa XX.XX.XXXX zomrela, aktuálne je navrhovateľ v starostlivosti procesnej opatrovníčky a jej rodiny a poberá invalidný dôchodok v sume 475,20 Eur mesačne. Zároveň mu povinný prispieva sumou výživného vo výške 200 Eur mesačne. Suma 675,20 Eur teda pokrýva mesačné výdavky navrhovateľa, avšak neumožňuje mu vytvárať úspory na obdobie, kedy sa nebude o neho môcť postarať rodina a bude potrebné jeho umiestnenie v zariadení so zabezpečenou starostlivosťou. Okresný súd zistil, že navrhovateľ je podielovým spoluvlastníkom dvoch nehnuteľností a príslušných pozemkov, a to bytu v I., pričom hodnota podielu 1/2 k celku, ktorý vlastní navrhovateľ je cca 55.000 Eur, a domu v C. v podiele 7/8 k celku, ktorého hodnota podielu navrhovateľa predstavuje cca 79.000 Eur. Navrhovateľ je zároveň výlučným vlastníkom poľnohospodárskej pôdy v kat. ú. C., ktorej hodnota bola určená v dedičskom konaní na sumu cca 180 Eur. Súd v konaní zisťoval ceny rodinných domov v okolí obce C. - K. vyhľadanim inzerátov na webstránke nehnuteľnosti.sk, pričom konštatuje, že tieto sa pohybujú v rozpätí od 72.000 Eur do 110.000 Eur pri starších domoch a v rozpätí od 130.000 Eur do 160.000 Eur pri väčších prerobených domoch. Preto okresný súd usúdil, že cena nehnuteľnosti, ktorej spoluvlastníkmi sú navrhovateľ a jeho otec, vo výške cca 90.000 Eur zodpovedá realite pre danú oblasť, pri zohľadnení ponuky a dopytu.

15. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že otec navrhovateľa je poberateľom výsluhového dôchodku aktuálne v sume 2.020,68 Eur a starobného dôchodku v sume 176,60 Eur mesačne, jeho príjem je teda cca 2.200 Eur mesačne. Mesačné výdavky povinný vyčíslil nasledovne: spotrebný úver s mesačnou splátkou 409,79 Eur, splátku bezúčelového úveru 83,33 Eur, výživné synovi 200 Eur, sporenie pre syna 100 Eur, mobilné služby: 44 Eur, elektrická energia: 22 Eur, plyn 13 Eur, právne zastupovanie 137 Eur, vyšetrenia u lekár a lieky 125 Eur, údržba OMV: 50 Eur, PHM 35 Eur, ošatenie a obuv 30 Eur, kultúra a voľnočasové aktivity 30 Eur, hygiena 15 Eur, okrem toho povinný platí poisťné v sume 97 Eur ročne, t.j. celkovo 1.908 Eur mesačne.

16. V zmysle § 62 ods. 1 zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá do času, kým nie sú schopné samé sa živiť. Oprávnený je síce poberateľom invalidného dôchodku, avšak táto skutočnosť nie je sama o sebe dôvodom pre prijatie záveru, že je schopný sám sa živiť s následkom zániku vyživovacej povinnosti rodičov. V dôsledku svojho postihnutia oprávnený nemá objektívnu možnosť zlepšiť si svoju životnú úroveň, pričom priznaný invalidný dôchodok neodzrkadľuje individuálne potreby oprávneného (podobne viď rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/500/2015). S poukazom na uvedené mal okresný súd za to, že v súdnej veci naďalej pretrváva vyživovacia povinnosť rodičov voči plnoletému oprávnenému. Okresný súd pri určovaní výšky výživného zohľadnil majetkové pomery na strane oprávneného a rovnako tak aj na strane povinného.

17. Okresný súd konštatoval existenciu zmeny pomerov na strane navrhovateľa, a to v tom zmysle, že jednak zomrela jeho matka, ktorá sa o neho starala, a vznikla teda potreba riešiť jeho budúce umiestnenie v zariadení, ktoré bude zabezpečovať starostlivosť o navrhovateľa v čase, keď toto nebude môcť realizovať jeho rodina. Zároveň sa však majetok navrhovateľa zvýšil o nehnuteľnosti najmenej v sume 135.000 Eur, z výťažku za ktoré bude môcť v budúcnosti financovať svoje výdavky. Aktuálne však nie je reálne, aby navrhovateľ speňažil, napr. svoj podiel na bytu v I., nakoľko tento užíva v celom rozsahu jeho otec a čo sa týka rodinného domu v C., jedná sa o staršiu nehnuteľnosť, pričom dopyt v malej obci po kúpe takýchto nehnuteľností nie je. Okresný súd mal za to, že minimálne polovicu budúcich výdavkov navrhovateľa bude napriek tomu možné financovať budúcim predajom predmetných nehnuteľností. Napriek zvýšeniu majetku na strane navrhovateľa, bol okresný súd toho názoru, že je v možnostiach otca prispievať na tvorbu úspor vo zvyšnej časti, najmä, pokiaľ sám povinný tvrdí, že už na takéto účely sporí a sám vyjadril ochotu prispievať na úspory navrhovateľa sumou 200 Eur mesačne. Po zhodnotení príjmov a výdavkov povinného súd dospel k záveru, že jeho celkový príjem predstavuje sumu 2.200 Eur mesačne. Samotné vyčíslenie výdavkov povinného predstavuje sumu 1.900 Eur, do ktorého je už i tak započítané zamýšľané sporenie pre oprávneného vo výške 100 Eur. Povinnému preto i po uspokojení nielen základných, ale aj ostatných potrieb, zostáva dostatočná suma na tvorbu úspor oprávneného, a to najmenej v sume 150 Eur mesačne. Okresný súd rozhodol tak, že povinného zaviazal platiť navrhovateľovi zvýšené výživné „vo výške 350 eur mesačne a to vopred, s účinnosťou od podania návrhu, t.j. 02.05.2022, ktoré je povinný platiť tak, že sumu 200 eur ako bežné výživné je povinný platiť do 15. dňa v mesiaci na bankový účet navrhovateľa č. J. XXXX XXXX XXXX XXXXXXXX a sumu 150 eur určenú na tvorbu úspor navrhovateľa je povinný platiť do 15. dňa v mesiac na bankový účet navrhovateľa č. J. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol.“

18. Dĺžné výživné na tvorbu úspor okresný súd určil „za máj 2022: $150/31 \times 30 = 145$ eur, plus 28 mesiacov $\times 150 = 4.200$, t.j. celkovo 4.345 eur. Súd povolil splácať dĺžnú sumu na tvorbu úspor za obdobie od 02.05.2022 do 30.09.2024 v celkovej sume 4.345 eur povinnému v pravidelných mesačných splátkach vo výške 100 eur, spolu s výživným určeným na tvorbu úspor, pod hrozbou straty výhody splácania v splátkach v prípade omeškania čo i len s jednou splátkou, a to vzhľadom na majetkové pomery povinného.“

19. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že pokiaľ otec navrhovateľa namietal, že nebude platiť vyššie výživné, ak týmto má disponovať procesná opatrovníčka, tak okresný súd vyhodnotil tieto námietky ako nedôvodné, keď sama procesná opatrovníčka navrhovala, aby bolo výživné na úspory platené na samostatný účet, pričom nakladanie s prostriedkami na tomto účte by podliehalo schváleniu súdu. K tomuto však okresný súd nepristúpil, „nakoľko navrhovateľ doposiaľ nebol obmedzený v spôsobilosti nakladať so svojim majetkom, preto súd nemohol obmedzovať ani jeho nakladanie s výživným určeným na úspory. Ďalej súd uvádza, že povinný navrhoval vypočítť navrhovateľa, za účelom zistenia jeho vzťahu k povinnému a k procesnej opatrovníčke. Tomuto návrhu súd nevyhovel a dokazovanie výsluchom navrhovateľa nevykonal, nakoľko zisťovanie týchto skutočností nemá žiadny vzťah k predmetu konania a bolo by preto úplne zbytočné vystavovať navrhovateľa stresu z účasti na pojednávaní.“ O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podala rozsiahle odvolanie procesná opatrovníčka, pretože ho považovala za nesprávny, s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b) a d) CSP, § 365 ods. 1 písm. f) CSP, § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Namietala, že „nesprávnym procesným postupom porušil právo žalovaného na spravodlivý proces [§ 365 ods. 1 písm. b) CSP], keď nekonal so zvoleným advokátom, nezasielal mu listiny, odopieral účasť na pojednávaní odoprel prístup do elektronickej schránky a konal iba s ustanoveným procesným opatrovníkom namiesto toho, aby konal s obidvoma zástupcami oprávneného;

a) vychádzal pri rozhodovaní z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP] tým, že obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval;

b) dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a pochybil pri aplikácii iných spôsobov vytvárania skutkových zistení [§ 365 ods. 1 písm. f) CSP], a to tým, že nesprávne vyhodnotil relevanciu vykonaných dôkazov vo vzťahu k zisťovaným skutočnostiam;

c) vykonal nezákonne získaný dôkaz, čím spôsobil inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 365 ods. 1 písm. d) CSP].“ Súd prvej inštancie prerušil konanie o určenie výživného na úspory na plnoletú osobu do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 6Ps/3/2002, predmetom ktorého je obmedzenie spôsobilosti na právne úkony oprávnenej osoby. Voči tomuto rozhodnutiu podal povinný odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Trenčíne v uznesení sp.zn. 6CoP/38/2022 zo dňa

26.10.2022 (ďalej len „odvolacie rozhodnutie“) napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom v ods. 15. odvolacieho rozhodnutia vyjadril pochybnosť o procesnej spôsobilosti navrhovateľa a v ods. 19. odvolacieho rozhodnutia nariadil ustanoviť navrhovateľovi procesného opatrovníka.

21. V odvolaní procesná opatrovníčka uviedla, že procesná spôsobilosť navrhovateľa bola Krajským súdom v Trenčíne spochybnená na základe subjektívneho názoru osoby povinnej platiť výživné a neaktuálneho posudku Úradu práce sociálnych vecí a rodiny z roku 2009 a nie 2019, ako sa uvádza v ods. 15. odvolacieho rozhodnutia, čo malo významný vplyv na právne posúdenie veci. Uvedené oznámili okresnému súdu minimálne 4-krát. Jednak písomne listom zo dňa 13.03.2024 vo Vyjadrení procesného opatrovníka k porušeniu práva navrhovateľa na spravodlivý súdny proces, druhýkrát ústne na pojednávaní dňa 15.03.2024 (čo je zachytené na zvukovom zázname), tretíkrát písomne listom zo dňa 09.05.2023 vo vyjadrení procesného opatrovníka k dovolaniu povinného a štvrtýkrát na pojednávaní dňa 27.09.2024, čo sa na výzvu procesnej opatrovníčky dostalo do zápisu z pojednávania, ale už nie do odôvodnenia rozhodnutia súdu. Túto závažnú skutočnosť ani Najvyšší súd SR, ktorý sa nevyjadroval k meritu veci a skonštatoval, že dovolanie v tejto veci nie je prípustné, a preto ho odmietol, ani Okresný súd Trenčín, nijako nezohľadnil vo svojom rozhodnutí, ani vec ex offo nepostúpil na príslušný krajský súd na opravu rozhodnutia. Naopak, bez toho, aby okresný súd urobil nápravu, alebo sa aspoň pokúsil o odstránenie vady rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, ako podriadený súd sa pridriava názoru nadriadeného súdu, a to aj napriek skutočnosti, že tento sa celkom zámerne a úmyselne opiera o neexistujúci Komplexný posudok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín (ďalej len „ÚPSVaR“) zo dňa 29.01.2019, číslo 09/06700/094858/OPČ/STA (ods. 15 odvolacieho rozhodnutia), hoci sa takýto v spise nenachádza a samotný Okresný súd Trenčín vo svojom prvostupňovom rozhodnutí v ods. 7.1 uvádza, že vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, o.i. Komplexný posudok ÚPSVaR zo dňa 29.01.2009, ktorý je v spise uložený pod jednacím číslom ÚPSVaR 09/06700/094858/OPČ/STA a to aj napriek skutočnosti, že na pojednávaní dňa 27.09.2024 procesná opatrovníčka žiadala, aby súd na tento dôkaz neprihliadal, lebo vzhľadom na účel a čas jeho vydania, je pre danú vec výživného na úspory absolútne irelevantný. Uvedený posudok ÚPSVaR zo dňa 29.01.2009 bol vydaný za účelom priznania kompenzácie osobe s ťažkým zdravotným postihnutím. „Okrem toho, bol posudok vydaný v čase maloletosti navrhovateľa, ktorý v A. XXXX mal XX,XX roka veku života, pričom v tomto veku za každé maloleté dieťa vybavuje úradné záležitosti rodič a nie dieťa samo. Z hľadiska výživného je výška IQ absolútne irelevantná. Navyše podľa Psychologickej správy Centra špeciálno-pedagogického poradenstva zo dňa 9.10.2012, ktorá je označená stupňom citlivosti Dôverné, je číselný údaj IQ uvedený iba pre potrebu Sociálnej poisťovne. Lekárske správy a posúdenia zdravotného stavu oprávneného, na ktoré sa povinný odvoláva pochádzajú z obdobia 2012 - 2014, sú prestáre a neaktuálne, nemajú žiaden súvis s určením výživného na úspory, iba to, že potvrdzujú skutočnosť uvádzanú navrhovateľom, že je odkázaný výživou na iného.“

22. Odvolateľka v odvolaní uviedla, že lekárska správa E. M. M., spoločnosť NRG TN, s.r.o., IČO: 47380331 zo dňa 10.02.2022, ktorá mala potvrdiť zdravotný stav navrhovateľa pre súdne účely, bola podľa rozhodnutia Úradu na ochranu osobných údajov SR, č.k. 00251/2023-Os-20 zo dňa 10.10.2023 vydaná neoprávnenej osobe F. G. B. (povinnému) a uložila prevádzkovateľovi pokutu vo výške 1.000 Eur. Inými slovami, ide o nezákonný dôkaz, na ktorý súd nemá prihliadať. Aj na túto skutočnosť bol okresný súd upozornený, naposledy ústne do zápisnice z pojednávania dňa 27.09.2024, pričom aj napriek tejto skutočnosti, sa na toto potvrdenie prvostupňový rozsudok v ods. 7.1 odvoláva. Okresný súd podľa odvolateľky pochybil tým, že vykonal nezákonne získaný dôkaz, a týmto postupom konal v rozpore s čl. 16 ods. 2 CSP. Citované ustanovenie vyžaduje, aby súd pri prejednávaní a rozhodovaní vecí nezohľadňoval skutočnosti a dôkazy, ktoré boli získané v rozpore so zákonom.

23. Odvolateľka v odvolaní namietala, že z takto nesprávne vyhodnotených dôkazov Krajský súd v Trenčíne nadobudol podľa ods. 15 odvolacieho rozhodnutia „dôvodnú pochybnosť“ o procesnej spôsobilosti navrhovateľa. Krajský súd v Trenčíne svojím uznesením sp.zn. 6CoP/38/2022 zo dňa 26.10.2022 v tejto veci žiadal prijať opatrenie, keď pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o procesnej spôsobilosti navrhovateľa zaviazal prvostupňový súd ustanoviť navrhovateľovi procesného opatrovníka. Tzn., popri zvolenom advokátovi má v konaní jeho práva zastupovať aj procesný opatrovník. V rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne nie je ani len zmienka o tom, že má byť advokát z konania vylúčený, alebo, že by mu neprináležalo navrhovateľa zastupovať. Navyše, aj podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 202/2010, ktoré uvádza odvolacie rozhodnutie v tejto konkrétnej veci, procesné spôsobilé v obmedzenom rozsahu sú aj osoby, ktorých spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená súdom. Až rozhodnutím súdu o obmedzení spôsobilosti na právne úkony sa od právoplatnosti tohto rozhodnutia mení právne postavenie občana v tom zmysle, že naďalej nie je šťastí

spôsobilý svojimi právnymi úkonmi (prípadne len niektorými právnymi úkonmi) nadobúdať práva a povinnosti. Takéto rozhodnutie nemôže súd vydať so spätnou účinnosťou. Ústavný súd SR vo svojom uznesení sp.zn. III. ÚS 645/2022 potvrdil názor Najvyššieho súdu SR, ktorý vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa § 420 písm. c) CSP konštatoval, že „ak je účastníkom konania osoba, hoci aj duševne postihnutá, ktorá však nebola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, súd nemôže prijať iný záver, než ten, že ide o osobu procesne spôsobilú.“ S poukazom na § 239 CMP, procesná spôsobilosť navrhovateľa nebola obmedzená, Plnomocenstvo udelené advokátskej kancelárii IK Advisory, s.r.o. nebolo odvolané, a teda je naďalej platné. Okresný súd v Trenčíne ani len nevydal uznesenie, ktorým by advokáta z konania vylúčil, iba na pojednávaní dňa 15.03.2024 skonštatoval, že plná moc udelená advokátovi zanikla, a to bez akéhokoľvek odôvodnenia s odvolaním sa na relevantné zákonné ustanovenia. Ustanovenie § 33b Občianskeho zákonníka jasne definuje prípady zániku plnomocenstva a aplikovaný typ zániku plnej moci neobsahuje.

24. V odvolaní odvolateľka uviedla, že neobstojí ani argument uvádzaný v ods. 9.11 napadnutého rozhodnutia, že procesná opatrovníčka neudelila plnú moc advokátovi na zastupovanie v konaní, a preto súd ďalej už s právnym zástupcom navrhovateľa nekonal. Neobstál by ani argument o ničotnom právnom úkone, pretože v konaní nebolo preukázané, že by navrhovateľ nemal procesnú spôsobilosť alebo by ju mal akokoľvek obmedzenú. Preto tak ako uvádza rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne prinajlepšom výklade mohlo ísť o dôvodnú pochybnosť pri udeľovaní plnej moci, a preto mal byť do konania popri určenom advokátovi ustanovený procesný opatrovník. Okresný súd vyzval procesného opatrovníka listom zo dňa 01.02.2023, aby sa vyjadril, či s podaným návrhom súhlasí, a či bude v konaní vystupovať samostatne. Dve strohé vety, bez akéhokoľvek poučenia alebo previazania na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne v tejto veci. Ak by si procesná opatrovníčka zvolila v tomto konaní zástupcu za seba, okamžite by to bolo zo strany povinného vyhodnotené ako jej neschopnosť riadne plniť svoje povinnosti v konaní o obmedzení spôsobilosti na právne úkony vedenom na Okresnom súde Prievidza, sp. zn. BN-6Ps/3/2022. Navrhovateľ žiadal mesačné výživné na úspory vo výške 400 Eur mesačne od podania žaloby,

a to s ohľadom na majetkové pomery povinného, najmä na jeho výsluhový a starobný dôchodok, ktorý je v nadštandardnej výške 2.197,28 Eur mesačne. Navrhovateľ svoj nárok dostatočne odôvodnil jednak v podanej žalobe a jednak vo vyjadrení zo dňa 13.03.2024. Povinný rodič písomne súhlasil a navrhol výživné na úspory navrhovateľa vo výške 200

Eur/mesačne, pričom jeho výšku nijako neodôvodnil. Neskôr s dohodou o výške výživného na úspory, ktorú sám navrhol, nesúhlasil. Po vykonaní dokazovania, súd prvej inštancie rozhodol a zaviazal povinného platiť výživné na úspory vo výške 150 Eur mesačne od podania žaloby (t.j. pod hranicou, ktorú navrhoval povinný), pričom zameškané výživné vo výške 4.345 Eur sa má platiť v splátkach vo výške 100 Eur mesačne. „K samotnej výške výživného na úspory: Od februára 2024 je na stránke Ministerstva spravodlivosti SR zverejnená Metodika pre výpočet výživného rodičov k deťom, tzv. tabuľkové výživné. Podľa tejto metodiky dospelé dieťa bez súrodencov, má nárok na 26% z príjmu rodiča. V tomto prípade 26% z príjmu 2.197,28,-Eur (2020,68 Eur + 176,60 Eur - sumy uvádzané v bode 8.8 prvostupňového rozhodnutia), predstavuje sumu 571,29,-Eur. Keďže bežné výživné navrhovateľa je 200,-Eur, z uvedeného vyplýva, že príjem rodiča umožňuje určenie výšky výživného na úspory podľa tabuľky, a to v 2,5-násobnej výške ako určil prvostupňový súd, teda vysoko nad stanovené výživné na úspory určené konajúcim súdom.“

25. V odvolaní odvolateľka uviedla, že súd prvej inštancie odôvodnil výšku výživného na úspory majetkovými pomermi navrhovateľa. Navrhovateľ zdedil 7/8 rodinného domu v kú. C. po matke, ktorá tento majetok získala dedením po svojich rodičoch a 1/2-icu bytu v I.. Odhadovaná hodnota nehnuteľností, ktoré navrhovateľ vlastní, predstavuje aktuálne sumu 134.000 Eur (ods. 8.4 prvostupňového rozhodnutia), ktorá by pri dnešných cenách postačovala na pobyt v zariadení opatrovateľskej služby 12,5 roka (pri aritmetickom priemere 890 Eur náklad mesačne, bez stravy, ošatenia a liekov - vyjadrenie procesnej opatrovníčky zo dňa 27.04.2024). Je veľká pravdepodobnosť, podľa odvolateľky, že ceny v zariadeniach opatrovateľskej služby budú stúpať a cena nehnuteľností klesať, pokiaľ sa na ich udržanie nevynaložia ďalšie finančné prostriedky. K vyhláseniu povinného o zdedení celého jeho majetku navrhovateľom treba uviesť, že tzv. celý majetok povinného tvorí 1/2-ica bytu v I., 1/8 rodinného domu v C. - K., v aktuálnej sume 66.250 Eur, ale aj aktuálne úvery v celkovej známej sume 18.668,49 Eur ku dňu smrti matky navrhovateľa. Stanovené splátky zameškaného výživného po 100 Eur mesačne sú neadekvátne jednak k výške príjmu povinného ako aj k dĺžke lehoty splácania zameškaného výživného. Zameškané výživné žiadala uhradiť v rozumných splátkach max 24 splátok v lehote max do 24 mesiacov, pretože návrh bol podaný 02.05.2022, pre povinného to teda nie je nová skutočnosť, omeškanie a časový posun v konaní spôsobil samotný povinný, majetkové pomery

povinného dovoľujú uhradiť zameškané výživné na tvorbu úspor v rozumnej lehote, pričom povinný mal dostatok času pripraviť sa vopred na splnenie tohto záväzku okamžite a podľa jeho vyjadrenia, „už“ (t.j. od 29. roku veku postihnutého dieťaťa) od 01.01.2024 sporí navrhovateľovi mesačne sumu 100 Eur. Počas celého života navrhovateľa mu nebola nasporená žiadna finančná suma, ktorá by mu mohla pomôcť v budúcnosti zabezpečiť kvalitný život a napĺňanie jeho potrieb. „V samotnom konaní konajúci súd skúmal majetkové pomery navrhovateľa (nie povinného) nad rámec stanovených povinností a možností súdu, a to aj napriek tomu, že všetky informácie vrátane finančného ohodnotenia nehnuteľností pre účely dedičského konania po matke navrhovateľa boli súdu poskytnuté a v dedičskom konaní obidvomi stranami bolo ohodnotenie nehnuteľností ustálené (nenapádané). Bez akejkoľvek zjavnej potreby, konajúci súd ako uvádza v bode 8.5 prvostupňového rozhodnutia, z ponuky inzerátov na webstránke nehnuteľnosti.skzistil ako sa pohybujú ceny rodinných domov v okolí obce C.- K., pričom tieto svoje zistenia s účastníkmi konania nezdieľa ani len v elektronickom spise. Nikto teda nevie posúdiť, či ide o obce s rovnakou infraštruktúrou, podobným počtom obyvateľov a pod.“ Naproti tomu, takýto prieskum trhu už okresný súd nepovažoval za potrebné urobiť v prípade 3-izbového bytu v I., ktorého existenciu aj hodnotu pre účely dedičského konania má okresný súd tiež k dispozícii z vyjadrenia procesnej opatrovníčky. Žiadala, aby súd zaviazal povinného nahradiť trovy konania navrhovateľovi v plnom rozsahu. Navrhla, aby Krajský súd v Trenčíne vydal rozhodnutie, ktorým zmení Rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 27.09.2024, č.k. 27Pc/9/2022. „I. Otec F. G. B., nar. XX.XX.XXXX, je povinný platiť pre plnoletého syna A. B., nar. XX.XX.XXXX, zvýšene výživné vo výške 570 Eur mesačne a to vopred, s účinnosťou od 02.05.2022, ktoré je otec povinný platiť tak, že sumu 200 Eur ako bežné výživné je povinný platiť do 15. dňa v mesiaci na bankový účet navrhovateľa č. J. XXXX XXXX XXXX XXX XXXXX a sumu 370 Eur určenú na tvorbu úspor navrhovateľa A. B. je povinný platiť do 15. dňa v mesiaci na bankový účet navrhovateľa č. J. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 18Pc/18/2019 zo dňa 05.03.2020, právoplatný dňa 23.10.2020.II. Dĺžnú sumu na tvorbu úspor za obdobie od 02.05.2022 do 30.09.2024 v celkovej sume 10.717, 67 Eur je otec povinný zaplatiť na účet navrhovateľa č. J. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v 24. pravidelných mesačných splátkach vo výške 446,56 Eur, spolu s výživným určeným na tvorbu úspor, pod hrozbou straty výhody splácania v splátkach v prípade omeškania čo i len s jednou splátkou. III. Súd priznáva odvolateľovi proti povinnému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. IV. V bodoch III. a IV. sa výrok Rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 27.9.2024 v konaní o určení výživného na úspory na plnoletú osobu vedenom pod č.k. 27Pc/9/2022 zrušuje.“

26. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie povinný z výživy, proti výrokom I., II., podľa § 365 ods. 1 písm. f) CMP súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a písm. h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a tiež z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP). Prvostupňový súd v ods. 9.8 svojho rozhodnutia správne uviedol, že počas konania bola zo strany povinného vznesená námietka procesnej nespôsobilosti navrhovateľa, vystupovať a konať v konaní samostatne, ako aj udeliť plnú moc advokátovi na zastupovanie v konaní. Poukázal na § 26 Občianskeho zákonníka. V ods. 9.9 s poukazom na § 67 a 68 CSP pokračoval však prvostupňový súd napriek § 26 OZ v konaní. Poukázal, že pokiaľ fyzická osoba nemá procesnú spôsobilosť v plnom rozsahu, normatívne ju rieši konaním prostredníctvom zákonného zástupcu podľa hmotného práva alebo procesného opatrovníka. Zákonný zástupca alebo procesný opatrovník koná za fyzickú osobu len v rozsahu v akom nemá spôsobilosť samostatne konať pred súdom. V danom prípade navrhovateľ- fyzická osoba má zákonného zástupcu má a je nim povinný z výživy, nič mu nebráni, aby za navrhovateľa mohol konať. Od smrti jeho matky vyvíja dostatočnú procesnú aktivitu na ochranu jeho všetkých, teda aj procesných práv fyzickej osoby lebo je jeho synom, má ho rád a chce a môže sa o neho starať, pokiaľ by mu v tom už tretí rok nebránila jeho procesná opatrovníčka v tomto konaní. Na jeho ochranu dňa 03.02.2022 na Okresnom súde Trenčín podal návrh na obmedzenie jeho spôsobilosti na právne úkony, ktoré „žial“ dodnes nie je skončené.“ Toto konanie je vedené teraz na Okresnom súde Prievidza, pracovisko Bánovce nad Bebravou, pod sp.zn. 6Ps/3/2022. V tomto konaní chce so všetkou vážnosťou a zodpovednosťou prijať postavenie opatrovníka syna. V tomto konaní ako zákonný zástupca navrhovateľa podľa § 26 Občianskeho zákonníka, bude hájiť záujmy navrhovateľa, keďže je podľa neho zrejme, že v konaní došlo nepochybne ku stretu záujmov podľa § 30 Občianskeho zákonníka.

27. V odvolaní povinný z výživy uviedol, že došlo k vážnemu pochybeniu konajúcich súdov, ktoré spočíva v tom, že súdy sa vôbec nevysporiadali s potrebou skúmať „stret záujmov“ zákonného zástupcu so záujmami zastúpeného a ani s otázkou, či ustanovenie „osobitného zástupcu“ v súlade s § 30 Občianskeho zákonníka v tomto prípade je, alebo nie je potrebné. Toto je pochybenie

súdu prvého, ale hlavne súdu druhého stupňa, (Krajský súd v Trenčíne), ktorý ad 1. rozhoduje v senáte a ad 2. napriek tomu nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP) pričom svojím uznesením sp. zn. 6CoP/38/2022 zo dňa 26.10.2022 zaviazal aj súd prvého stupňa. Uvedený druhostupňový súd správne zistil, že v danom prípade je dôvodná pochybnosť o procesnej spôsobilosti navrhovateľa, ktorý udelil plnú moc na zastupovanie advokátovi bez zistenia, či mohol navrhovateľ takýto úkon spraviť, posúdiac jeho zdravotný stav. Napriek správne zisteniu však tento súd nesprávne právne posúdil vec a rozhodol, že úlohou súdu prvej inštancie bude ustanoviť navrhovateľovi procesného opatrovníka a následne vo veci opätovne rozhodnúť o návrhu povinného na prerušenie konania. Súd prvej inštancie je právnym názorom odvolacieho súdu viazaný (§ 391 ods. 3 CSP), preto v tomto rozsudku nemohol rozhodnúť inak ako rozhodol. citoval § 161 ods. 1, 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). V danom prípade išlo o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť ustanovením procesnej opatrovníčky intelektuálne postihnutému navrhovateľovi po začatí konania. Ustanovením procesnej opatrovníčky nebola odstránená procesná vada tohto konania, lebo návrh na začatie konania bol podaný procesne nespôsobilým navrhovateľom, čo bol a stále je nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť. Okresný súd mal, podľa odvolateľa, povinnosť konanie zastaviť. Pokiaľ by bolo potrebné, aby procesne nespôsobilý navrhovateľ mal podať žalobu proti svojmu otcovi, zákonnému zástupcovi, súd by musel procesne nespôsobilému navrhovateľovi v súlade s § 30 Občianskeho zákonníka ustanoviť osobitného zástupcu. Predovšetkým druhostupňový súd sa týmto problémom vôbec nezaoberala. „V konaní o ustanovení osobitného zástupcu by súd skúmal opodstatnenosť jeho ustanovenia intelektuálne postihnutému navrhovateľovi. Súd by ho vypočul, alebo aspoň navrhovateľa vzhliadol podľa § 243 ods. 2 CMP, keď by zistil, že jeho vypočutie nie je možné. Určite by vypočul účastníkov konania a poznal ich úmysly. Vypočul by terajšiu procesnú opatrovníčku, iniciátorku konania, vypočul by otca budúceho navrhovateľa a rozhodol by o tom, či budúcemu intelektuálne postihnutému navrhovateľovi je alebo nie potrebné ustanoviť osobitného zástupcu.“ Procesná opatrovníčka navrhovateľa v tomto konaní sa až do smrti jeho matky, nikdy o navrhovateľa, jeho syna a jej bratranca nezaujímal. Vzájomné vzťahy neboli nikdy optimálne, čo už konštatoval aj prvostupňový súd, a to ho reálne oprávňuje sa domnievať, že úmysly procesnej opatrovníčky navrhovateľa nie sú čestné. S pohnútkou vlastného finančného prospechu na úkor navrhovateľa - A., ktorý sa jej radám nevie brániť, mala správne v prvom rade riešiť predmet tohto sporu s odvolateľom, mimosúdnou cestou. Žaloba syna procesne nespôsobilého navrhovateľa, je iba vyvrcholením jej manipulácie s ním proti odvolateľovi. Procesná opatrovníčka zneužíva mentálnu retardáciu (intelektuálny postih) a z toho plynúcu rozumovú nevypelost' a dôverčivosť syna. Nepochybne s ním hrubo manipulovala – keď mu dala podpísať plnomocenstvo pre jeho právneho zástupcu IK Advisory s.r.o., v tomto konaní a bez možnosti akejkoľvek kontroly už tretí rok manipuluje s jeho nie malými finančnými prostriedkami a inými majetkovými hodnotami. V konaní o určenie výživného za účelom sporenia vyčíslila jeho potreby do veku cca 50 rokov, pri priemernom dožití mužov cca 74 rokov aspoň v sume 138.000 Eur, teda so sporením 400 Eur mesačne od jeho osoby. Nezaoberala sa skutočnosťou, že navrhovateľ bude spolu s dedením po otcovi výlučným vlastníkom majetku v hodnote viac ako 207.000 Eur. V konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony začatom na jeho podnet u Okresného súdu Prievidza pracovisko Bánovce nad Bebravou, kde je opäť ustanovená jeho procesnou opatrovníčkou, mentálny hendikep A. bagatelizuje v snahe nedosiahnuť jeho ochranu rozhodnutím súdu o obmedzení jeho spôsobilosti na právne úkony. Prečo tak robí? Má zato, že pre získanie neoprávneného majetkového prospechu, a to bez akejkoľvek kontroly nad ním, tak ako to robí od smrti jeho matky v A. XXXX doteraz. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu zrušil a s poukazom na § 161 ods. 2 CSP konanie o určenie výživného na tvorbu úspor zastavil.

28. Povinný, otec navrhovateľa, prostredníctvom svojej právnej zástupkyne sa vyjadril na v podaní na čl. 210 a nasl. spisu. Navrhovateľom na vydanie uvedeného rozhodnutia bol syn A., ktorý síce nie je obmedzený na spôsobilosti na právne úkony, ale má preukázateľne diagnostikovanú detskú mozgovú obrnu od narodenia - DMO s následkom mentálnej retardácie - intelektuálneho deficitu na úrovni IQ 44. O tom sa však - podľa názoru procesnej opatrovníčky navrhovateľa - syna A. nemal dozvedieť súd. Konanie o jeho spôsobilosti nie je skončené. Je nepochybne zrejmé, že navrhovateľ s uvedeným intelektuálnym deficitom by sa bez manipulácie jeho procesnou opatrovníčkou nikdy nedopustil konania smerujúceho k hrubému poškodeniu jeho ošetrojúcej lekárky a poškodeniu vlastného otca, ktorý samozrejme pozná jeho zdravotný stav od jeho narodenia, ale aktuálnou správou o jeho zdravotnom stave musel informovať konajúci súd. Uvedený, procesnou opatrovníčkou navrhovateľa predložený dôkaz - rozhodnutie Úradu na ochranu osobných údajov SR s pokutou 1.000 Eur pre ošetrojúcu lekárku

navrhovateľa je nepochybným dôkazom hrubej manipulácie procesnej opatrovníčky so synom A., a to bez akejkoľvek jej zodpovednosti za nakladanie s A. a jeho majetkom. Vzhľadom na závažné pochybenia súdu, podľa otca, hlavne druhej inštancie Krajského súdu v Trenčíne uznesením sp.zn. 6CoP/38/2022 zo dňa 26.10.2022, s ohľadom na zabezpečenie spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov oboch účastníkov konania zotrval v celom rozsahu na odvolaní a jeho odôvodnení.

29. K doručenému odvolaniu povinného z výživy sa vyjadrila odvolateľka, ktorá zotrvala na svojich vyjadreniach v odvolaní. Vyjadrenie povinného o nespôsobilosti navrhovateľa sa zakladá a vždy zakladalo len na jeho domnienkach, želaniach, dojmoch a nepodložených tvrdeniach. Konanie netrpí žiadnou vadou, ani v konaní nejde o nedostatok procesnej podmienky. Návrh bol podaný prostredníctvom advokátskej kancelárie, v súlade s právnymi predpismi a spĺňa všetky zákonné náležitosti. Dožadovať sa osobitného zástupcu pre toto konanie ustanoveného podľa § 30 Občianskeho zákonníka je absolútne scestné. Platný § 27 Občianskeho zákonníka jasne ustanovuje, že iba maloletí majú zákonných zástupcov. Inými slovami, dovŕšením plnoletosti, funkcia zákonného zástupcu zaniká. Aplikácia § 27 a § 30 Občianskeho zákonníka pre toto konanie neprichádza vôbec do úvahy. Požaduje pre navrhovateľa „výživné na úspory vo výške 360 Eur mesačne vrátane zameškaného výživného a trov konania.“

30. Proti rozsudku okresného súdu podal rozsiahle odvolanie navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu, ktorému nebol napadnutý rozsudok prvostupňovým súdom bez akéhokoľvek vysvetlenia doručený podľa § 355 CSP, pričom napadnutý rozsudok považuje za nesprávny vzhľadom na vady konania podľa § 365 ods. 1 písm. b) a d) CSP, skutkové vady napadnutého rozsudku podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, a právne vady napadnutého rozsudku podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Na celé obsahové znenie odvolací súd na tomto mieste odkazuje. Obsahové znenie odvolanie je zhodné s odvolaním navrhovateľky. Súd prvej inštancie „ nesprávnym procesným postupom porušil právo žalovaného na spravodlivý proces [§ 365 ods.1 písm. b) CSP], keď nekonal so zvoleným advokátom, nezasielal mu listiny, odopieral účasť na pojednávaní odoprel prístup do elektronickej schránky a konal iba s ustanoveným procesným opatrovníkom namiesto toho, aby konal s obidvoma zástupcami oprávneného; vychádzal pri rozhodovaní z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP]tým, že obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval; dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a pochybil pri aplikácii iných spôsobov vytvárania skutkových zistení [§ 365 ods. 1 písm. f) CSP], a to tým, že nesprávne vyhodnotil relevanciu vykonaných dôkazov vo vzťahu k zisťovaným skutočnostiam; vykonal nezákonne získaný dôkaz, čím spôsobil inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 365 ods. 1 písm. d) CSP].“ Procesná spôsobilosť navrhovateľa bola Krajským súdom v Trenčíne spochybnená na základe subjektívneho názoru osoby povinnej platiť výživné a neaktuálneho posudku Úradu práce sociálnych vecí a rodiny z roku 2009 a nie, 2019 ako sa uvádza v ods. 15 odvolacieho rozhodnutia, čo malo významný vplyv na právne posúdenie veci. Uvedené oznámil súdu minimálne 4-krát. Posudok ÚPSVaR zo dňa 29.01.2009 bol vydaný za účelom priznania kompenzácie osobe s ťažkým zdravotným postihnutím. Okrem toho, bol posudok vydaný v čase maloletosti navrhovateľa, ktorý v A. XXXX mal XX,XX roka veku života. Pričom v tomto veku za každé maloleté dieťa vybavuje úradné záležitosti rodič a nie dieťa samo. Z nesprávne vyhodnotených dôkazov Krajský súd v Trenčíne nadobudol podľa ods. 15 odvolacieho rozhodnutia „dôvodnú pochybnosť“ o procesnej spôsobilosti navrhovateľa. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 202/2010, ktoré uvádza odvolacie rozhodnutie v tejto konkrétnej veci, procesne spôsobilé v obmedzenom rozsahu sú aj osoby, ktorých spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená súdom. Až rozhodnutím súdu o obmedzení spôsobilosti na právne úkony sa od právoplatnosti tohto rozhodnutia mení právne postavenie občana v tom zmysle, že naďalej nie je sčasti spôsobilý svojimi právnymi úkonmi (prípadne len niektorými právnymi úkonmi) nadobúdať práva a povinnosti. Takéto rozhodnutie nemôže súd vydať so spätnou účinnosťou. Ústavný súd SR vo svojom uznesení sp.zn. III. ÚS 645/2022 potvrdil názor Najvyššieho súdu SR, ktorý vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa § 420 písm. c) CSP konštatoval, že „ak je účastníkom konania osoba, hoci aj duševne postihnutá, ktorá však nebola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, súd nemôže prijať iný záver, než ten, že ide o osobu procesne spôsobilú.“ Navrhovateľ žiadal mesačné výživné na úspory vo výške 400 Eur mesačne od podania žaloby, a to s ohľadom na majetkové pomery povinného, najmä na jeho výsluhový a starobný dôchodok, ktorý je v nadštandardnej výške 2.197,28 Eur mesačne. Navrhovateľ svoj nárok dostatočne odôvodnil jednak v podanej žalobe a jednak vo vyjadrení zo dňa 13.03.2024. Odkázal na stránku Ministerstva spravodlivosti SR, kde je zverejnená Metodika pre výpočet výživného rodičov k deťom, tzv. tabuľkové výživné. Objektívna nemožnosť dieťaťa živiť sa samostatne z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia nemôže byť na ťarchu tohto dieťaťa a po priznaní sociálnych dávok má stále právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov a právo požadovať od nich výživné, čo je garantované sekundárne aj v čl. 36 ods. 1 a čl.

32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd. Samotné rozhodnutie okresného súdu neprispieva k princípu právnej istoty. Opakujú sa vecné fakty napr. ods. 8.5 a 9.12, 8.8 a 9.13, pričom súčet uvedený v ods. 8.8 a 9.13 je nesprávny, neargumentuje zákonnými ustanoveniami napr. pri vylúčení zvoleného advokáta, nezaobera sa dôkazmi súvisiacimi výlučne s týmto konaním napr. bod 8.6, naproti tomu svojvoľne vylučuje argumenty dôležité pre toto konania (ods. 2.1 - 2.5 tohto odvolania. Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí v tejto veci priznal navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania voči osobe, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné v plnom rozsahu. Žiadal, aby súd zaviazal povinného nahradiť trovy konania navrhovateľovi v plnom rozsahu. Navrhol, aby odvolací súd vydal rozhodnutie, ktorým zmení rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 27.09.2024, č.k. 27Pc/9/2022, tak že: „ Otec F. G. B., nar. XX.XX.XXXX, je povinný platiť pre plnoletého syna A. B., nar. XX.XX.XXXX, zvýšené výživné vo výške 570 Eur mesačne a to vopred, s účinnosťou od 02.05.2022, ktoré je otec povinný platiť tak, že sumu 200 eur ako bežné výživné je povinný platiť do 15. dňa v mesiaci na bankový účet navrhovateľa č. J. XXXX XXXX XXXX XXXXXXXXXX a sumu 370 Eur určenú na tvorbu úspor navrhovateľa A. B. je povinný platiť do 15. dňa v mesiac na bankový účet navrhovateľa č. J. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 18Pc/18/2019 zo dňa 05.03.2020 právoplatný dňa 23.10.2020.

I. Dĺžnú sumu na tvorbu úspor za obdobie od 02.05.2022 do 30.09.2024 v celkovej sume 10.717, 67 Eur je otec povinný zaplatiť na účet navrhovateľa č. J. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v 24. pravidelných mesačných splátkach vo výške 446,56 Eur, spolu s výživným určeným na tvorbu úspor, pod hrozbou straty výhody splácania v splátkach v prípade omeškania, čo i len s jednou splátkou. III. Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľa zamietá. IV. Žiadnemu z účastníkov súd nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

II. Súd priznáva odvolateľovi proti povinnému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

III. V bodoch III. a IV. sa výrok Rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 27.09.2024 v konaní o určení výživného na úspory na plnoletú osobu vedenom pod č.k. 27Pc/9/2022 zrušuje.“

31. K doručenému odvolaniu právneho zástupcu navrhovateľa sa vyjadrila odvolateľka, ktorá uviedla, že s odvolaním zvoleného zástupcu IK Advisory s. r. o. oprávnenej osoby A. B. proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 27Pc/9/2022, odvolanie doručené súdu 10.02.2025, v plnom rozsahu súhlasil.

32. K doručenému odvolaniu navrhovateľa podaného právnym zástupcom č. I. 249 spisu sa vyjadril povinný z výživy prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, ktorý uviedol, že: „Navrhovateľ, prostredníctvom svojej procesnej opatrovníčky vo svojom odvolaní zo dňa 06.02.2025 potvrdil, že rozsudok súdu prvého stupňa obdržal dňa 31.10.2024. V odôvodnení rozsudku je uvedené: „Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia“. Odvolanie proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ na súde prvého stupňa dňa 06.02.2025. Z uvedeného je zrejmé, že posledným dňom lehoty na odvolanie bol pre navrhovateľa deň 15.11.2024, z čoho je zrejmé, že navrhovateľ lehotu na odvolanie zmeškal o 85 dní. Navrhovateľ si túto skutočnosť v odôvodnení odvolania uvedomil, keď hneď v prvej vete svojho odôvodnenia uviedol, že jeho právnomu zástupcovi, ktorým bola pôvodne advokátska kancelária IK Advisory, s.r.o., Bratislava nebol napadnutý rozsudok prvostupňovým súdom bez akéhokoľvek vysvetlenia doposiaľ doručený. V bode 8. svojho odvolania navrhovateľ však sám potvrdzuje, že Okresný súd v Trenčíne na pojednávaní dňa 15.3.2024 skonštatoval, že plná moc udelená advokátovi zanikla, a to bez akéhokoľvek odôvodnenia.“ Tvrdenie navrhovateľa, že okresný súd svoje rozhodnutie o zániku plnej moci jeho právneho zástupcu IK Advisory s.r.o., neodôvodnil je však v rozpore so skutočnosťou. Zo zvukového záznamu z pojednávania prvostupňového súdu v tejto veci zo dňa 15.03.2024 je nepochybne zrejmé, že navrhovateľovi bol vysvetlený dôvod zániku plnomocenstva IK Advisory s.r.o., s tým, že túto pozíciu bude naďalej vykonávať jeho procesná opatrovníčka, ktorá s týmto riešením vyslovene na dopyt súdu súhlasila. Prvostupňový súd následne konal vo veci iba s procesnou opatrovníčkou navrhovateľa, ktorá ako vždy prichádzala na pojednávanie bez právneho zástupcu IK Advisory, s.r.o.. Z dôvodu, že procesná opatrovníčka s ďalším zastupovaním navrhovateľa bez právneho zástupcu IK Advisory s.r.o. vyslovene súhlasila, prvostupňový súd rozsudok vo veci doručil procesnej opatrovníčke a nie bývalému právnomu zástupcovi navrhovateľa IK Advisory s.r.o. „Prvostupňový súd v bode 9.11. svoje rozhodnutie podrobne odôvodnil tým, že ako súd prvej inštancie, bol viazaný názorom nadriadeného súdu v uznesení sp. zn. 6CoP/38/2022 zo dňa 26.10.2022, a preto postupoval tak, že navrhovateľovi ustanovil procesnú opatrovníčku, ktorá v konaní vystupovala a konala v jeho mene. Procesná opatrovníčka neudelila plnú moc advokátovi na zastupovanie v konaní, preto súd ďalej už s právnym zástupcom navrhovateľa nekonal a konal výlučne s procesnou opatrovníčkou ustanovenou súdom. Procesná opatrovníčka vyjadrila súhlas s návrhom spísaným právnym zástupcom navrhovateľa tak, ako bol doručený súdu, preto mal súd za to, že

týmto boli zhojené pochybnosti o spôsobilosti navrhovateľa podať takýto návrh a vystupovať v konaní. Navyiac do času rozhodnutia súdu vo veci samej navrhovateľ nebol obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, pričom toto konanie stále prebiehalo na Okresnom súde Prievidza, pracovisko Bánovce nad Bebravou. Vo veci spôsobilosti na právne úkony navrhovateľa vedenej na Okresnom súde Prievidza, pracovisko Bánovce nad Bebravou pod spis. BN -6Ps/3/2022 súd môj návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony navrhovateľa môjho syna, zamietol. Proti tomuto rozsudok som v stanovenej lehote podal odvolanie, o ktorom ešte nie je rozhodnuté, a preto zamietavé rozhodnutie nie je právoplatné.

33. K doručenému vyjadreniu osoby povinnej z výživy sa vyjadrila odvolateľka v podaní zo dňa zo dňa 28.04.2025.

34. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania na základe odvolaní podaných v zákonnej odvolacej lehote osobami na to oprávnenými, posúdil napadnutý rozsudok okresného súdu za aplikácie § 65, § 66 CMP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok okresného súdu je potrebné zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a v zmysle § 391 ods. 1 CSP vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd uznesenie okresného súdu č.k. 27Pc/9/2022-61 zo dňa 19. januára 2023 podľa § 389 ods. 2 CSP zrušil. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

35. Z obsahu spisu v dotknutej veci odvolací súd zistil, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania podaným na súde prvej inštancie dňa 02.05.2022 domáhal, počnúc dňom podania návrhu, uloženie vyživovacej povinnosti osobe povinnej z výživy - otcovi, a to vo forme úspor.

36. Civilný sporový poriadok dbá o to, aby súdne konanie prebiehalo podľa presne ustanovených pravidiel, ktorých dodržiavanie je predpokladom, aby súd mohol konať a vydať rozhodnutie. Tieto predpoklady sa nazývajú procesné podmienky konania. Ak v konkrétnej veci nie sú splnené procesné podmienky, takéto konanie vykazuje nedostatky, a tie môžu byť odstrániteľné a neodstrániteľné. Za neodstrániteľné nedostatky - prekážky konania sa považujú nedostatok právomoci súdu, litispendencia, res iudicata, ako aj nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania.

37. Primárne odvolací súd, vo vyvolanom odvolacom konaní posudzoval dôvodnosť podaného odvolania navrhovateľa a jeho právneho zástupcu, ako i opatrovnícky navrhovateľa, z dôvodu tvrdeného odňatia možnosti konať pred súdom, ktoré malo spočívať v procesnom postupe okresného súdu, ktorý nekonal od určitého štádia prvoinštančného konania s právnym zástupcom navrhovateľa, vo vyhodnotení statusu navrhovateľa, pri ktorom okresný súd navrhovateľa v niektorých otázkach považoval za osobu obmedzenú na právne úkony.

38. Vo vzťahu k predmetnej veci odvolací súd vo všeobecnosti považuje za potrebné k ozrejmieniu, čo je potrebné vnímať pod odňatím možnosti konať pred súdom, uviesť, že: „...Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5 Cdo 286/2012 zo dňa 07. marca 2013).

39. Účastník civilného súdneho konania nemusí svoje práva a povinnosti v tomto konaní vykonávať sám (osobne). Má právo zvoliť si zástupcu. Účelom zastúpenia je umožniť, aby z rôznych dôvodov robil právne úkony za zastúpeného jeho zástupcu. Právny vzťah zastúpenia vzniká na základe dohody o zastúpení. Dohoda o zastúpení je dvojstranný právny úkon medzi zástupcom a zastúpeným, ktorým sa zakladá právny vzťah zastúpenia a spravidla určuje aj obsah tohto právneho vzťahu. Plnomocenstvo je jednostranný úkon zastúpeného, ktorý preukazuje existenciu právneho vzťahu zastúpenia, oprávnenie zástupcu konať za zastúpeného a tiež rozsah zastúpenia. Pokiaľ plnomocenstvo preukazuje oprávnenie zástupcu urobiť len určité úkony, ide o tzv. jednoduché plnomocenstvo. Plnomocenstvo, ktoré preukazuje oprávnenie zástupcu konať za zastúpeného v celom konaní, je tzv. procesné plnomocenstvo. O procesné plnomocenstvo ide tiež vtedy, ak sa v plnomocenstve výslovne neuvádza, že platí len pre určité úkony (porovnaj R 56/1969). V niektorých prípadoch vyžadujú potreby praktického života udelenie plnomocenstva zástupcovi nielen na vykonanie jednotlivých úkonov, alebo na určité súdne konanie, ale aj na všetky súdne konania, v ktorých by inak konal osobne účastník konania. V takom prípade ide o všeobecnú plnú moc. Je vždy vecou zastúpeného, či v každej veci alebo ku každému právnemu úkonu,

ktorý má byť urobený v jeho zastúpení, vystaví zástupcovi zvláštnu plnú moc, alebo či mu udelí takúto všeobecnú plnú moc. Určujúcim je v každom prípade iba to, či je z obsahu plnomocenstva dostatočne zrejмый rozsah oprávnenia zástupcu konať za zastúpeného.

40. Podľa § 67 CSP, každý môže pred súdom samostatne konať v rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony.

41. Podľa § 89 ods. 1 veta prvá CSP, strana sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí.

42. Návrh navrhovateľa bol doručený okresnému súdu právnym zástupcom IK Advisory s.r.o. spolu s pripojeným plnomocenstvom pre IK Advisory s.r.o. Plnomocenstvo bolo navrhovateľom udelené dňa 07.03.2022 (č.l. 14 spisu). Na základe uznesenia sp. zn. 27Pc/9/2022 zo dňa 19.01.2023 okresný súd ustanovil navrhovateľovi procesnú opatrovníčku, z dôvodov v § 67 CSP, § 68 CSP, § 69 CSP, § 70 CSP, § 71 ods. 1 CSP. Po ustanovení procesnej opatrovníčky prestal okresný súd konať s právnym zástupcom navrhovateľa, ku ktorému procesnému postupu okresný súd pristúpil bez akéhokoľvek procesného rozhodnutia. Zánik plnomocenstva advokáta, teda ukončenie jeho právomoci zastupovať klienta, môže nastať z rôznych dôvodov. Najčastejšie je to odvolaním plnej moci klientom, smrťou advokáta alebo klienta, uplynutím času, na ktorý bola plná moc udelená, alebo splnením účelu, na ktorý bola plná moc udelená. Právna úprava zániku plnomocenstva v zmysle § 33b Občianskeho zákonníka jasne definuje prípady zániku plnomocenstva. Z obsahu spisového materiálu však ani jedna z takýchto skutočností nevyplýva. Ak potom právny zástupca navrhovateľa, procesná opatrovníčka v odvolaní takýto postup okresného súdu namietali, tak odvolací súd považoval tieto námietky za dôvodné, pričom podľa odvolacieho súdu konanie bolo takýmto postupom zaťažené vadou, ktorá spôsobila odňatie možnosti navrhovateľa konať pred súdom.

43. Okresný súd s poukazom na uznesenie sp. zn. 6CoP/38/2022 zo dňa 26.10.2022, navrhovateľovi ustanovil procesnú opatrovníčku navrhovateľovi uznesením sp.zn. 27Pc/9/2022 zo dňa 19.01.2023, s použitím právnej úpravy v CSP, z ktorej vyplýva, že takýto postup si vyžaduje, splnenie zákonnej podmienky, teda, že ide o osobu, ktorá bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, ktorá zákonná podmienka nebola splnená v danom prípade nielen ku dňu rozhodovania uznesením sp.zn. 27Pc/9/2022 zo dňa 19.01.2023, ale ani k momentu rozhodovania okresným súdom napadnutým rozsudkom a v konečnom dôsledku ani ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu naplnená, pretože nebolo preukázané, že navrhovateľ by bol obmedzený v spôsobilosti na právne úkony. V tomto smere odvolací súd len primerane a podporne poukazuje i na judikatúru Najvyššieho súdu SR uznesenie sp.zn. 5Cdo 202/2010, až rozhodnutím súdu o obmedzení spôsobilosti na právne úkony sa od právoplatnosti tohto rozhodnutia mení právne postavenie občana v tom zmysle, že naďalej nie je sčasti spôsobilý svojimi právnymi úkonmi (prípadne len niektorými právnymi úkonmi) nadobúdať práva a povinnosti. Takéto rozhodnutie nemôže súd vydať so spätnou účinnosťou. Ústavný súd SR vo svojom uznesení sp.zn. III. ÚS 645/2022 potvrdil názor najvyššieho súdu, ktorý vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa § 420 písm. c) CSP konštatoval, že „ak je účastníkom konania osoba, hoci aj duševne postihnutá, ktorá však nebola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, súd nemôže prijať iný záver, než ten, že ide o osobu procesné spôsobilú.“

44. Odvolateľ ako osoba povinná z výživy namietal v odvolaní, že navrhovateľ pri udelení plnomocenstva právnemu zástupcovi IK Advisory s.r.o. nemal spôsobilosť na právne úkony, resp. jeho spôsobilosť bola obmedzená, vzhľadom na tento nedostatok konania „aby procesne nespôsobilý navrhovateľ mal podať žalobu proti svojmu otcovi, zákonnému zástupcovi, súd by musel procesne nespôsobilému navrhovateľovi v súlade s ust. § 30 OZ ustanoviť osobitného zástupcu. A to sa nestalo. Predovšetkým druhostupňový súd sa týmto problémom vôbec nezaoberal.“ V súvislosti s touto odvolacou argumentáciou odvolací súd poukazuje na svoje závery uvedené vyššie, ktoré vyplývajú z obsahu spisového materiálu a zdôrazňuje, že ku dňu podania návrhu a ani ku dňu rozhodovania uznesením sp.zn. 27Pc/9/2022 zo dňa 19.01.2023, ale ani k momentu rozhodovania okresným súdom napadnutým rozsudkom a v konečnom dôsledku ani ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu nebolo preukázané, že navrhovateľ by bol obmedzený v spôsobilosti na právne úkony (ďalej aj len „rozhodná skutočnosť“). Ak nebola preukázaná táto rozhodná skutočnosť, tak potom odvolacie námietky osoby povinnej z výživy vo vzťahu k posúdeniu spôsobilosti navrhovateľa k podaniu návrhu, zvoleniu si právneho zástupcu, nebolo možné vyhodnotiť ako dôvodné. Vo vzťahu k vyššie uvedeným konštatovaniam odvolací súd poukazuje len primerane a podporne na závery vyplývajúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR ako súdu dovolacieho sp.zn. 4Cdo/20/2020, ktorého závery si odvolací súd osvojil, a v zmysle ktorých v zmysle ktorých Najvyšší súd SR uviedol v ods. 7.2. „Rozhodnutie o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony je rozhodnutím o osobnom stave a súd je ním v zmysle § 193 C.s.p. viazaný. Z toho vyplýva, že ak je účastníkom konania osoba, hoci aj duševne postihnutá,

ktorá však nebola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, súd nemôže prijať iný záver, než ten, že ide o osobu procesne spôsobilú. Preto ak v prejednávanej veci nebolo zistené, že by dcéra navrhovateľa mala obmedzenú spôsobilosť na právne úkony, je potrebné ju považovať za osobu, ktorá má procesnú spôsobilosť v plnom rozsahu a ktorá môže v prejednávanej veci konať samostatne. Z tohto dôvodu dovolateľka neopodstatnene namietala, že konanie je zaťažené procesnou vadou v zmysle § 420 písm. c/ C.s.p.“

45. Podľa § 26 Občianskeho zákonníka, pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za nich ich zákonní zástupcovia.

46. Podľa § 27 Občianskeho zákonníka, kto je zákonným zástupcom maloletého dieťaťa, upravuje Zákon o rodine. Zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

47. Odvolateľ - osoba povinná z výživy namietal v odvolaní postup okresného súdu, ktorý navrhovateľovi ustanovil opatrovníka, napriek tomu, že on je jeho otec, a teda zákonný zástupca. V súvislosti s touto odvolacou argumentáciou odvolací súd odkazuje na vyššie citované § 26 a § 27 Občianskeho zákonníka a konštatuje, že z obsahu spisového materiálu a vykonaného dokazovania nevyplýva, že ku dňu podania návrhu a ani ku dňu rozhodovania uznesením sp.zn. 27Pc/9/2022 zo dňa 19.01.2023, ale ani k momentu rozhodovania okresným súdom napadnutým rozsudkom a v konečnom dôsledku ani ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu nebolo preukázané, že navrhovateľ by bol pozbavený alebo obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, a teda nemožno konštatovať, že zákonným zástupcom navrhovateľa je odvolateľ (osoba povinná z výživy), z dôvodov ním uvádzaných v odvolaní, keďže nebolo preukázané, že súd pozbavil, resp. obmedzil navrhovateľa v spôsobilosti na právne úkony.

48. Odvolateľ - osoba povinná z výživy poukazoval v odvolaní na procesný postup v zmysle § 161 ods. 2 CSP, v dôsledku ktorého by malo byť prebiehajúce konanie zastavené pre nedostatok podmienok konania. Odvolací súd vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti nezistil dôvody pre zastavenie konania, keďže nemohol konštatovať existenciu neodstrániteľného nedostatku podmienok konania na strane navrhovateľa, teda obmedzenie, prípadne stratu svojprávosti na právne úkony. Pripomína odvolací súd, že rozhodnutie o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony je rozhodnutím o osobnom stave a súd je ním v zmysle § 193 CSP viazaný. Z toho vyplýva, že ak je účastníkom konania osoba, hoci aj duševne postihnutá, ktorá však nebola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, súd nemôže prijať iný záver, než ten, že ide o osobu procesne spôsobilú. Preto ak v prejednávanej veci nebolo zistené, že by navrhovateľ mal obmedzenú spôsobilosť na právne úkony, je potrebné ho považovať za osobu, ktorá má procesnú spôsobilosť v plnom rozsahu a ktorá môže v prejednávanej veci konať samostatne. Z tohto dôvodu odvolateľ neopodstatnene namietal, že konanie je zaťažené procesnou vadou nedostatku podmienok konania.

49. Podľa § 67 CSP, každý môže pred súdom samostatne konať v rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony.

50. Podľa § 68 CSP, v rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník. Procesný opatrovník je osoba ustanovená z dôvodov uvedených v tomto zákone súdom, ktorý spor prejednáva a rozhoduje.

51. Podľa § 69 CSP, súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.

52. Ak za tejto, vyššie ozrejmejnej situácie okresný súd rozhodol uznesením č.k. 27Pc/9/2022-61 zo dňa 19. januára 2023 a ustanovil opatrovníka navrhovateľovi za aplikácie úpravy v § 67, § 68, § 69, § 70, 71 CSP, tak odvolací súd, toto uznesenie okresného súdu podľa § 389 ods. 2 CSP zrušil, keďže neboli naplnené zákonné podmienky pre jeho vydanie, keďže nebolo preukázané, že ku dňu podania návrhu a ani ku dňu rozhodovania uznesením sp.zn. 27Pc/9/2022 zo dňa 19.01.2023, ale ani k momentu rozhodovania okresným súdom napadnutým rozsudkom a v konečnom dôsledku ani ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu, by navrhovateľ bol pozbavený alebo obmedzený v spôsobilosti na právne úkony. V súvislosti s týmto záverom odvolací súd poukazuje na vyššie uvedenú citáciu rozhodnej zákonnej úpravy v § 68, § 69 CSP a opätovne odvolací súd cez úpravu v Čl. 2 CSP poukazuje primárne na zákonnú úpravu v § 67 CSP a len primerane a podporne i na to, že aj Ústavný súd SR vo svojom uznesení sp.zn. III. ÚS 645/2022 konštatoval, že: „...ak je účastníkom konania osoba, hoci aj duševne postihnutá, ktorá však nebola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, súd nemôže prijať iný záver, než ten, že ide o osobu procesne spôsobilú.“

53. Pre odstránenie akýchkoľvek pochybností, ak odvolací súd konštatoval procesnú vadu prvoinštančného konania, a to odňatia možnosti konať pred súdom, tak potom posúdenie (ne)správnosti

rozhodnutia okresného súdu vo vecnoprávnej rovine, vo väzbe na odvolacie dôvody uvádzané v odvolaniach, by bolo predčasné.

54. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol bez toho, aby vyhodnotil - posúdil nosné dôvody rozhodnutia, keďže na konštatované odňatie možnosti konať pred súdom nebolo navrhovateľovi umožnené, aby prostredníctvom právneho zástupcu mohol realizovať svoje práva účastníka konania. V danom prípade podľa odvolacieho súdu došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP, teda, že súd prvej inštancie vec vzhľadom na vyššie ozrejmene skutočnosti odňal možnosť konať pred súdom, ktoré odňatie sa premietlo do predčasnosti prijatých právnych a skutkových záverov. V tejto súvislosti tiež neúplne a nesprávne zistil skutočný stav veci, čím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 62 ods. 1 CMP. V dôsledku tohto potom odvolací súd už bez ďalšieho podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP rozsudok okresného súdu zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

55. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

56. Podľa § 391 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

57. Úlohou súdu prvej inštancie bude postupovať v konaní v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vyslovenom v tomto rozhodnutí a opätovne rozhodnúť o návrhu navrhovateľa.

58. Odvolací súd k svojmu rozhodnutiu, ktorým zrušil rozhodnutie okresného súdu považuje za podstatné uviesť pre úplnosť, že rozsah - miera, časová a procesná náročnosť dokazovania, ktoré je potrebné vykonať okresným súdom, s poukazom na vyššie uvedené závery krajského súdu, pre rozhodnutie vo veci výrazne presahuje rámec účelu odvolacieho konania. Uvedený postup odvolacieho súdu preto nebol v rozpore ani s rozhodnutím Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 161/2023 zo dňa 12. októbra 2023.

59. Odvolací súd zrušil v zmysle § 389 ods. 2 CSP, uznesenie Okresného súdu Trenčín č. k. 27Pc/9/2022-61 zo dňa 19. januára 2023, keďže dospel k záveru, že neboli naplnené zákonné podmienky pre jeho vydanie, nebolo preukázané, že navrhovateľ nemá spôsobilosť na právne úkony, a ani, že by bol obmedzený čiastočne v spôsobilosti na právne úkony, tak ako vyžaduje § 68 CSP, § 69 CSP

60. Rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred dovolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.